

foreflaaet det, vi her have foreflaaet. Her er foreflaaet at nedfætte Kommissioner til at afgjøre, hvorvidt de Krav paa Erstatning, som maatte fremkomme, ere berettigede, og hvilken Erstatning der kunde være at tilkjende den ene eller anden af Parterne. Hvad Kommissionernes Sammensætning angaar, er den holdt faa nær som muligt til Sammensætninger af Kommissioner af lignende Art i tidligere Tid, navnlig Kommissionerne til Afløsning af Smaaredsel efter Loven af 19de Februar 1861. Det er saaledes Forslagsstillernes Haab, at vi ved det, som her er foreflaaet, mulig maatte kunne tilfredsstille begge Parter, saaledes at denne Sag, hvorover der i de senere Aar har været ført ikke faa lidt Klage, maatte kunne blive ordnet, uden at Nogen skulde lide nogen Forurettelse derved, og den endelige Gjennemførelse af Sagen vil jo dog blive det, at man efter det Tidsrum's Forløb, som her er foreflaaet, vilde komme til en Afløsning med Kapitelstakt i Stedet for Korntienden uden noget som helst Andet. Naar man har troet at kunne foreflaa en saadan Tidsgrænse for Erstatning, er man gaaet ud fra, at ved saadanne Erstatninger vilde de nuværende Tiendeieere faae Dækning, og de fremtidige Giere af Tienden havde man ment ikke havde det samme Krav paa Erstatning. Det er saaledes Grundtanken i Forslaget, saaledes som det her foreligger, og jeg skal hermed anbefale det til det høie Things saavel som til den høie Regjerings Beloville.

Holstein-Holsteinborg: Som Medlem af det Udvalg, der i forrige Samling blev nedsat til at behandle et Forslag, der havde samme Niemed som det foreliggende, være det mig tilladt at sige et Par Ord. Jeg maa da først og fremmest udtale min Anerkjendelse af, at de Herrer, der have indbragt nærværende Lovforslag, have taget alt Hensyn til de Udtalelser, der ifjor fremkom fra Udvalgets Mindretal. Ifjor var det mig ikke muligt at slutte mig til det Lovforslag, der da forelaa, og det var mig endnu mindre muligt at slutte mig til de Endringer, der bleve bragte i Forslag for at fjerne de af Mindretallet paapegede Ulemper ved Lovforslaget; men det Forslag, som nu foreligger, er af en anden Art. Det følger trolig i det gamle Fodspor, som den historiske Udvikling af dette Forhold har ladet bag efter sig. Man kan faa meget, man vil, mine Herrer, tale om Eiendom og Eiendomsret, faa maa det dog erkendes, at Forholdet i Spørgsmaalet om Tienden er noget modificeret ved den Stilling, Regjeringen Tid efter anden har anset det ikke blot for sin Ret, men ogsaa for sin Pligt at indtage lige over for denne Eiendomsret. Tienden er derved bleven forvandlet fra Ydelse i Kjernen til Ydelse in natura, og den er Tid efter anden af Lovgivningen behandlet saaledes, at den maa betragtes fra et noget eiendommeligt Synspunkt. Lovgiv-

ningsmagten har stadig anset sig berettiget til at give Bestemmelser med Hensyn til at omforme dette Forhold, om den end stadig har respekteret selve Eiendomsretten. Det, der ifjor forekom mig at være Ankepunktet imod det da foreliggende Lovforslag, var netop, at man ikke respekterede Eiendomsretten i dens fulde Omfang, men nu har man foreflaaet en Vej, ad hvilken det er muligt for Giere at faae en i det Mindste tilnærmelsesvis antagelig Erstatning for sin Eiendom, og man er derved ganske traadt i det Spor, som tidligere er fulgt ved den hele Udvikling, som Tiendeforholdet er undergaaet. Der staar derfor for mig kun det Spørgsmaal tilbage, hvorvidt det vil være rigtigt nu at tage denne Del af det samlede Tiendespørgsmaal for til en endelig Afgjørelse, men dette er i mine Tanker Noget, hvis Afgjørelse er afhængig af den høie Regjering. Forslaget er efter min Anskuelse nu saaledes, at en Regjering kan gaa ind paa at forhandle om denne Sag, og dette er et Hensyn, som det høie Thing nødvendig maa tage med i Betragtning. Jeg for mit Vedkommende kan altsaa erklære mig tilfreds med den Retning, Sagen har taget, og jeg skal for mit Vedkommende gjerne give den min Stemme.

H. Madsen: Nærværende Lovforslag er jo, som alle de ærede Medlemmer vide, nærmest en Gjenganger fra ifjor, skjøndt det ganske vist nu foreligger i en meget udvidet Skikkelse. Jeg tror, at Lovforslaget ved den Udtalelse, vi nu hørte fra en af Tiendeieernes Talsmænd, der faa kraftig anbefalede det og tilmed udtrykkelig udtalte, at alle Hensyn til Mindretallet vare tagne, maa siges at have faaet fuldgylbig Attest for at være i Tiendeieernes Favør. Det kunde maasse derfor ikke anses for faa helt underligt, om der ogsaa blev talt et Ord fra Tiendeieernes Standpunkt, og jeg vil da strax erklære, at jeg ikke finder, der er taget tilbørligt Hensyn til deres Interesser, men jeg skal tillige tilføie, at jeg tror, det er uheldigt saaledes at tale visse Interessers Sag; jeg vilde foretrække, at man faae Sagen fra et almindeligt Synspunkt. Fjorend jeg gaar over til at omtale Lovforslagets Enkeltheder, maa det maasse være mig tilladt kortelig at berøre det Punkt, som ogsaa den sidste ærede Taler omtalte, nemlig Eiendomsretten med Hensyn til Tienden, uden at jeg dog her skal komme tilbage til den Forhandling, der ifjor blev ført om dette Punkt; dels vilde dette være aldeles usornødent, og dels vilde det vel langt fra kunne lykkes mig at overbevise de Herrer, der have en forskjellig Anskuelse om denne Sag. Det glædede mig forøvrigt at høre det ærede Medlem udtale, at Eiendomsretten med Hensyn til Tienden altid har, om jeg faa maa sige, været underkastet Regjeringens Vilkaarlighed. Den har gennem Traditionen faaet paatrykket den Servitut, at Regjering-